Cultura | Redacció | Actualitzat el 04/12/2019 a les 09:04

La ciutat romana d'Aeso, a Isona, declarada Bé Cultural d'Interès Nacional

El Departament de Cultura haurà d'autoritzar aquelles intervencions que es vulguin dur a terme a l'àrea protegida

La ciutat romana d?Aeso compta amb un elevat grau de protecció | Cultura

El Govern de la Generalitat ha aprovat aquest dimarts, a proposta del Departament de Cultura, declarar la ciutat romana d'Aeso, a Isona i Conca Dellà, com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) en la categoria de Zona Arqueològica. D'aquesta manera, les intervencions a la zona arqueològica protegida necessitaran una autorització prèvia del Departament de Cultura.

Aquests permisos seran necessaris en el cas d'actuacions com remocions i excavacions del terreny per a qualsevol tipus de treballs que afectin el subsòl; anivellaments del terreny; reparcel·lacions de finques; arranjaments de camins i vials, i obertura de nous; plantada i arrencada d'arbres; canvis de conreu que puguin alterar el subsòl, i enderrocs d'edificis.

En declaracions a **Pallars Digital**, l'alcaldessa d'Isona i Conca Dellà, Rosa Amorós, ha valorat molt positivament la distinció com a BCIN i ha assegurat que suposarà "posar en valor el nostre patrimoni romà". Amorós ha assegurat que Isona "ja és un referent, a nivell romà, de tota la Catalunya interior". Amorós ha confirmat que l'Ajuntament seguirà apostant i difonent el patrimoni cultural del municipi per donar-lo a conèixer als veïns i per convertir-lo en un atractiu turístic.

Una ciutat fundada l'any 100 aC

La ciutat romana d'Aeso està formada per un conjunt de jaciments arqueològics en el que hauria estat el centre urbà d'aquesta ciutat. La documentació arqueològica i històrica permet afirmar que l'Aeso romana, que apareix a les fonts clàssiques, estaria situada en el subsòl de l'actual vila d'Isona. En aquest emplaçament ja existia, segons les mateixes fonts, un establiment lacetà, l'Eso ibèrica.

La ciutat romana d'Aeso va ser fundada entre l'any 100 i 80 aC, en ple context de consolidació de la presència romana a la península Ibèrica. En aquell moment hi havia un clar objectiu militar de control del territori, en una ubicació molt estratègica i en un indret privilegiat que dona accés al Pirineu.

Aquesta primera ciutat romana va tenir un caràcter estipendiari, a causa de la seva relació amb la imposició tributària cap a les poblacions indígenes anomenada *stipendium*, i el manteniment d'un contingent militar. Aquesta localització privilegiada ha estat evident al llarg de totes les èpoques, especialment durant el període andalusí i el de la Guerra Civil espanyola.

El jaciment de la ciutat romana d'Aeso es troba sota el casc antic de l'actual poble d'Isona i també en part sota els horts de la zona sud del nucli urbà de la vila. La superfície total de la delimitació és de 12,3 hectàrees, entre la zona del casc antic, el raval i els horts i camps. Fa justament un mes, noves excavacions van posar al descobert una de les portes de la ciutat romana, que han permès documentar fases d'ocupació que van des del segle I aC als segles II dC.